

sygn. akt IV K 490/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie IV Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Jakub Wiliński

Protokolant Gabriela Sobolewska

w obecności prokuratora Józefa Pawłowskiego

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2017 r.

sprawy **R. D.** urodzonego (...) w P., syna M. i D. z domu G.,

oskarżonego o to, że:

1. w dniu 9 września 2015 r. w S. przy ul. (...) na terenie Sądu Rejonowego Szczecin Centrum za pośrednictwem E. L. groził pozbawieniem życia i zdrowia A. C., przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę ich spełnienia,

to jest o czyn z art. 190 § 1 kk,

2. w dniu 22 września 2015 r. w S. na terenie dworca PKP w S., używając słów uznanych powszechnie za wulgarne i obelżywe znieważył pracowników (...)A. C. oraz M. G. (1) podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych,

to jest o czyn z art. 226 § 1 kk,

3. w dniu 18 listopada 2015 r. w S. przy ul. (...) na terenie (...)w S. groził pozbawieniem życia i zdrowia M. J., przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę ich spełnienia,

to jest o czyn z art. 190 § 1 kk,

I. uznaje R. D. za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt. 1 i 3 zarzutu i za występki te, przy przyjęciu, iż stanowią one ciąg przestępstw z art. 91 § 1 kk, na podstawie art. 190 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. uznaje R. D. za winnego tego, że w dniu 22 września 2015 r. w S. na terenie dworca PKP w S. znieważył A. C. oraz M. G. (1) słowami powszechnie uznanymi za wulgarne i obelżywe, to jest czynu z art. 216 § 1 kk i za występki ten na tej podstawie wymierza oskarżonemu karę 4 (czterech) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin miesięcznie,

III. na podstawie art. 91 § 2 kk łączy orzeczone w pkt I i II kary i orzeka wobec oskarżonego karę łączną 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności,,

IV. na podstawie art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach karnych zasądza od oskarżonego w całości na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym i opłatę karną w kwocie 180 (stu osiemdziesięciu) złotych.

sygn. akt IV K 490/16

UZASADNIENIE

R. D. korzystał z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w S.. Oskarżony między innymi chciał uzyskać mieszkanie socjalne.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 59-60,
- zeznania świadka E. L. k. 25-26, 107-108,
- zeznania świadka A. C. k. 6-7, 107,
- zeznania świadka M. J. k. 18-19,
- zeznania świadka K. B. k. 23-23 v.,
- zeznania świadka M. G. (1) k. 45-45 v, 107.

W dniu 9 września 2015 r. do E. L. pełniącej funkcję kierownika III zespołu kuratorskiej służby sądowej w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie przyszedł oskarżony R. D.. Oskarżony podczas rozmowy z E. L. żądał między innymi, aby wymieniona załatwiła mu mieszkanie socjalne. Oskarżony był zdenerwowany i pobudzony. W pewnym momencie wyciągnął z kieszeni składany nóż, wyglądem przypominający nóż myśliwski, a następnie wykonał trzykrotnie gest oznaczający podcięcie gardła i powiedział, że „tak robi C.”. E. L. poprosiła oskarżonego, aby się uspokoił, ponieważ takie zachowanie stanowi groźbę karalne. W reakcji na powyższe, oskarżony schował nóż do kieszeni i wyszedł z gabinetu E. L.. E. L. o zachowaniu oskarżonego powiadomiła telefonicznie A. C. – kierownika sekcji w Dziale Pomocy Osobom Bezdomnym (...), ponieważ obawiała się, że oskarżony pójdzie do A. C. do siedziby (...) w S..

Dowód:

- zeznania świadka E. L. k. 25-26, 107-108,
- zeznania świadka A. C. k. 6-7, 107.

Po otrzymaniu telefonu od E. L., A. C. powiadomił pracownika ochrony w (...) o informacji otrzymanej od wymienionej oraz zabronił wpuszczać oskarżonego do pokoi pracowników. Od tego czasu A. C. odbywał rozmowy służbowe z oskarżonym na korytarzu.

Dowód:

- zeznania świadka A. C. k. 6-7, 107.

W dniu 22 września 2015 r. pracownicy (...) w S. K. B. i M. J. przeprowadzali wywiad środowiskowy w miejscu pobytu oskarżonego, tj. na Dworcu PKS w S.. W trakcie wypełniania stosownej dokumentacji, oskarżony zaczął obrażać słowami wulgarnymi i obelżywymi M. G. (1) oraz A. C.. Słowa te oskarżony wypowiadał wielokrotnie, mimo że pracownicy socjalni zwracali mu uwagę na jego niestosowne zachowanie. M. G. (2) była wówczas Dyrektorem(...)w S.

Dowód:

- zeznania świadka M. J. k. 18-19,
- zeznania świadka K. B. k. 23-23v.

Po powrocie do siedziby (...) M. J. sporządziła notatkę na okoliczność zachowania oskarżonego oraz wypowiedzianych przez niego słów pod adresem M. G. (1) i A. C. podczas wywiadu środowiskowego. Z treścią notatki zapoznali się M. G. (1) oraz A. C.. Nadto, M. G. (1) o treści słów zniewag ze strony oskarżonego dowiedziała się w formie ustnego przekazu od B. R..

Dowód:

- notatka służbowa k. 4-4v.,
- zeznania świadka A. C. k. 6-7, 107,
- zeznania świadka M. J. k. 18-19,
- zeznania świadka M. G. (1) k. 45-45 v.

W dniu 18 listopada 2015 r. oskarżony w trakcie wizyty w (...) w S., podczas rozmowy z pracownikiem socjalnym M. J., w obecności innego pracownika socjalnego – K. B., powołując się na znajomości z wyznawcami I., groził wymienionej pozbawieniem życia i zdrowia. M. J. dowiedziała się też od E. L., że wcześniej oskarżony groził przy użyciu noża A. C. i sama obawia się, że oskarżony może przyjść do niej z nożem i coś jej zrobić.

Dowód:

- zeznania świadka M. J. k. 18-19,
- zeznania świadka K. B. k. 23-23 v.
- zeznania świadka M. G. (1) k. 45-45 v., 107.

Oskarżony R. D. ma 56 lat. Jest stanu wolnego. Nie posiada nikogo na utrzymaniu. Utrzymuje się z renty w wysokości 640 zł miesięcznie. Oskarżony był uprzednio karny sędownie.

Dowody:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 59-60,
- dane dot. ustalenia stanu majątkowego k. 61,
- dane osobopoznawcze k. 62,
- dane o karalności k. 53.

Oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, niedorozwój umysłowy, ani takie zakłócenie czynności psychicznych, które tempore criminis znosiłyby lub ograniczały w stopniu znacznym zdolność rozpoznawania znaczenia zarzuconych mu czynów, jak i kierowania swoim postępowaniem. Oskarżony cierpi na zaburzenia osobowości o typie osobowości paranoicznej. Czyny popełnione przez oskarżonego pozostają w związku z cechami jego osobowości. Istnieje wysokie prawdopodobieństwo popełnienia ich ponownie.

Dowody:

- opinia sądowo – psychiatryczna k. 67-68.

Oskarżony przesłuchany w charakterze podejrzanego w toku postępowania przygotowawczego, nie przyznał się do popełnienia zarzuconych mu czynów oraz wyjaśnił, że nie popełnił żadnego przestępstwa na szkodę pracowników (...). Oskarżony wyjaśnił, że według niego pracownicy (...) dopuszczają się rażących zaniedbań, które on im wypomina i właśnie z tego powodu został pomówiony o popełnienia przestępstw na szkodę pracowników (...). Natomiast w piśmie z dnia 13 października 2016 r. oskarżony przyznał się do popełnienia zarzuconych mu czynów oraz wyraził skruchę za swoje zachowanie względem pracowników (...).

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego złożonym w toku postępowania przygotowawczego. Wyjaśnienia te nie znajdowały potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a nadto pozostawały w ewidentnej sprzeczności z zeznaniami świadków A. C., M. J., K. B., E. L. oraz M. G. (1).

Sąd dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonych A. C., M. G. (1), M. J. oraz zeznaniom świadków K. B. i E. L.. Opisane przez wyżej wymienione osoby zachowanie oskarżonego, w tym wypowiedziane przez niego pod adresem pokrzywdzonych słowa i groźby, jak również reakcje pokrzywdzonych na groźby, jawiły się jako przekonywujące i rzeczowe. Dodać należy, że relacje złożone przez poszczególnych świadków korespondowały ze sobą.

Na wiarę zasługiwała także opinia specjalistyczna sporządzona na potrzeby przedmiotowej sprawy przez biegłych psychiatrów. Opinia ta została sporządzona przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, czyniła zadość wymaganiom co do jasności, pełności i braku sprzeczności. Po przeprowadzeniu analizy i oceny tego dowodu z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania oraz po sprawdzeniu zupełności opinii, kompletności materiałów będących jej podstawą, poprawności zastosowanych metod badawczych i przyjętych sposobów wnioskowania, sąd nie ma żadnych zastrzeżeń co do wartości dowodowej przedmiotowej opinii.

Tak przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdziło sprawstwo oskarżonego co do czynów zarzuconych mu w punktach 1 i 3 aktu oskarżenia.

Przepis art. 190 § 1 kk przewiduje odpowiedzialność karną za zachowanie polegające na groźeniu popełnieniem przestępstwa na szkodę adresata groźby lub osobie jemu najbliższej, przy czym zachowanie to musi wzbudzić u zagrożonego uzasadnioną obawę, że groźba zostanie spełniona.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego niezbicie wynika, że oskarżony w dniu 9 września 2015 r. podczas rozmowy z E. L., wyciągnął nóż, a następnie wykonał gest oznaczający podcięcie gardła i powiedział, że tak zrobi C.. Zachowanie oskarżonego i wypowiedziane przez niego słowa wskazują, iż oskarżony choć nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem E. L. zapowiadał popełnienie na szkodę A. C. przestępstwa polegającego na pozbawieniu go zdrowia, a nawet życia. W świetle zeznań świadków M. J. i K. B. nie ma wątpliwości także co do tego, iż oskarżony zrealizował znamiona czynu z art. 190 § 1 kk także w dniu 18 września 2015 r., kiedy to groził pozbawieniem życia i zdrowia M. J..

Dodatkowo, w świetle zeznań A. C., M. J., K. B. i M. G. (1) nie ma wątpliwości, że pokrzywdzeni obawiali się spełnienia gróźb jakie pod ich adresem wystosował oskarżony. Okoliczności sprawy wskazują, że obawa spełnienia gróźb miała charakter uzasadniony. Zauważyć bowiem należy, że oskarżony grożąc A. C. posiadał ze sobą nóż, którym wykonywał gest oznaczający poderżnięcie gardła. Dodatkowo, oskarżony jest znany wśród pracowników MOPR jako osoba impulsywna i roszczeniowa.

Zgromadzony w sprawie osobowy materiał dowodowy potwierdził nadto, że oskarżony w dniu 22 września 2015 r. w obecności pracowników (...) M. J. i K. B., używając słów wulgarnych i obelżywych znieważył M. G. (1) i A. C.. W ocenie sądu zachowanie oskarżonego wyczerpało znamiona przestępstwa z art. 216 § 1 kk, nie zaś przestępstwa z art. 226 § 1 kk.

W przepisie art. 226 § 1 kk stypizowano przestępstwo znieważenia funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych.

Wprawdzie pracownikowi socjalnemu na podstawie art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 20014 r. o pomocy społecznej, przysługuje ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych, to jednak okoliczności sprawy wskazują, że do znieważenia A. C. i M. G. (1) nie doszło podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych.

Oskarżony znieważał wskazanych pokrzywdzonych w momencie, gdy pokrzywdzeni ci nie wykonywali wobec oskarżonego żadnych czynności, a zwłaszcza tych służbowych. Faktem jest, że znał ich i to właśnie z racji pełnionych przez nich obowiązków w (...). Jego wypowiedzi obrażały jednak w tej konkretnej sytuacji prywatne osoby, a nie funkcjonariuszy. Okoliczności zdarzenia nie wskazywały bowiem na wiedzę i świadomość oskarżonego, iż w chwili realizowania swego czynu wie on, iż A. C. i M. G. (2) pełnią właśnie jakiegokolwiek czynności służbowe, a w szczególności, że czynności te pozostają w związku z jego osobą, co powodować miało jego obelżywe wypowiedzi. Analizując okoliczności sprawy sąd doszedł do wniosku, iż oskarżony przyjął arogancką postawę wobec M. J. i K. B. i właśnie akcentując swój brak szacunku obrażał zaczął pokrzywdzonych, o których wiedział, że są osobami znanymi M. J. i K. B.. W tej mierze zatem zachowanie oskarżonego realizowało wyłącznie znamiona czynu z art. 216 § 1 kk, gdyż dla realizacji znamion czynu z art. 226 § 1 kk koniecznym jest jeszcze działanie sprawcy „podczas” pełnienia przez pokrzywdzonych obowiązków służbowych.

Stopień społecznej szkodliwości czynów oskarżonego oceniono na wyższy od średniego. Z jednej strony wzięto tu pod uwagę fakt, iż oskarżony groził popełnieniem jednego z najpoważniejszych przestępstw jakim jest pozbawienie innego człowieka życia i zdrowia, groził przy tym pracownikom socjalnym, którzy zajmują się pomocą osobom potrzebującym wsparcia socjalnego, w tym także oskarżonemu, a nadto podczas grożenia A. C. oskarżony wykonywał gesty z użyciem noża, posługiwał się także słowami powszechnie uznawanymi za wulgarne i obelżywe.

Z drugiej jednak strony wziąć pod uwagę należało i to, że oskarżony działał impulsywnie, w sposób spontaniczny o jawnie nieplanowany.

W przedmiotowej sprawie sąd nie stwierdził istnienia okoliczności wykluczających, czy też ograniczających winę oskarżonego. Jak już wyżej wskazano, w świetle opinii biegłych psychiatrów, oskarżony w czasie czynu nie miał z przyczyn chorobowych zniesionej, ani ograniczonej zdolności rozpoznawania znaczenia czynów lub kierowania własnym postępowaniem. Zatem oskarżony jako osoba dorosła i w pełni poczytalna, miał możliwość rozpoznania znaczenia swoich czynów i podjęcia decyzji o odstąpieniu od ich popełnienia, a mimo to zachował się w sposób niezgodny z prawem, a więc wbrew regułom wymaganym od każdego przeciętnego człowieka, którego swoboda postępowania nie jest ograniczona okolicznościami wyłączającymi winę. Oskarżony zdawał sobie więc sprawę, iż jego zachowania będą przestępstwami. Ustalenie powyższych przesłanek dało sądowi podstawę do przypisania oskarżonemu winy, co do wszystkich opisanych wyżej czynów.

Przy wymiarze kary na niekorzyść oskarżonego w istotny sposób przemawiał fakt uprzedniej karalności oskarżonego, jak również sposób jego zachowania się, a mianowicie posługiwanie się w czasie grożenia A. C. nożem oraz używanie słów wulgarnych.

Na korzyść oskarżonego przemawiało zaś to, że działał impulsywnie, cierpi na zaburzenia osobowości o typie osobowości paranoicznej, a także i to, iż w toku postępowania sądowego wyraził żal i skruchę za swoje zachowanie.

Przy wymiarze kary sąd uznał, że występki z art. 190 § 1 kk stanowią ciąg przestępstw, ponieważ zostały one popełnione w warunkach określonych w art. 91 § 1 kk. Oskarżony działał w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, a nadto zanim zapadł pierwszy chociażby nieprawomocny wyrok co do któregoś z popełnionych przestępstw.

Kierując się powyższymi przesłankami za czyny z art. 190 § 1 kk sąd wymierzył oskarżonemu jedną karę, tj. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Natomiast, za czyn z art. 216 § 1 kk sąd wymierzył oskarżonemu karę 4 miesięcy

ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie.

W ocenie sądu tak ukształtowane kary adekwatne są do stopni społecznej szkodliwości czynów oskarżonego, jak też i do stopnia jego zawinienia, a nadto winny osiągnąć wobec niego cele wychowawcze jak też w zakresie prewencji indywidualnej oraz kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa; nie mogą być zatem poczytane za nadmierne. Sąd ustalając ilość godzin, jakie oskarżony miesięcznie będzie musiał przepracować w ramach kary ograniczenia wolności, wziął pod uwagę, że oskarżony jest rencistą, nie pracuje zawodowo, ani nie posiada innych zobowiązań, które ograniczałyby jego dyspozycyjność.

Wobec oskarżonego zachodziły przesłanki do orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności. Czynny oskarżonego popełnione zostały na szkodę różnych pokrzywdzonych i godziły w niejednolite dobra prawne. Ich realizacja nastąpiła jednak w zbliżonym okresie czasu. A stąd właściwym było zastosować zasadę asperacji wypośredkowaną pomiędzy zasadą absorpcji i pełnej kumulacji kar.

W stosunku do oskarżonego z uwagi na jego wcześniejszą karalność, nie było możliwe orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Oskarżonego obciążono kosztami sądowymi, wynikłymi z prowadzenia przeciw niemu postępowania karnego zakończonego skazaniem. W ramach tych kosztów określona została też – stosownie do powołanych przepisów – opłata karna.